

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p>Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>O Józefie Pilchu wspomnienie, „Gazeta Ustrońska”, 26 października – 1 listopada 1995, nr 43(220) s. 4.</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p>1</p>	<p>Ilość skanów</p> <p>1</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p>1</p>
<p>Autor</p> <p>Jan Szczepański</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p>Ustroń</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania</p> <p>Urząd Miasta Ustroń</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p>1995</p>	
<p>Sygnatura</p> <p>---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p>wycinek prasowy</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p>9,3 x 27 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p>---</p>	<p>Charakterystyka skanowanego obiektu</p> <p>Artykuł poświęcony pamięci Józefa Pilcha, przedstawiający tego kronikarza Ustronia i historię dziejów Ziemi Cieszyńskiej jako kontynuatora działalności Jury Gajdzicy i Jana Wantuły, równocześnie prezentujący duchową atmosferę Śląska Cieszyńskiego i jej wpływ na śp. Józefa Pilcha.</p>
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>XX wiek, Polska Rzeczpospolita Ludowa, Józef Pilch, Jan Szczepański, Jura Gajdzica, Jan Wantuła, Ludwik Lipowczan, Paweł Lipowczan, Ustroń,</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.)</p> <p>kultura, historia, społeczeństwo, Śląsk Cieszyński, „Gazeta Ustrońska”, regionalizm, popularyzacja wiedzy, Klimatyczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Ustroniu, Kościół Ewangelicko – Augsburski w Polsce, Towarzystwo Miłośników Ustronia, „Pamiętnik Ustroński”,</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p>---</p>		

O JÓZEFIE PILCHU WSPOMNIENIE

motywacje i aspiracje, gdyż byliśmy wychowankami Pawła Lipowczana w szkole ewangelickiej w Ustroniu a także wychowankami Jana Wantuły, który wprowadził nas w świat książek.

Dziedzictwo Józefa Pilcha widzę w dwóch wielkich dziedzinach życia społecznego. Pierwsza to dziedzina kultury duchowej i społecznej wsi i miasteczek cieszyńskich. Była to atmosfera, która utrzymywała się siłą ducha rodzin chłopskich, która Jurze Gajdzicy kazała jeszcze w XVIII wieku zbierać domową bibliotekę i pisać wspomnienia po polsku i która do dziś się utrzymała dzięki takim ludziom jak Józef Pilch. Był i jest ten duch społeczności cieszyńskiej wcielony w codzienne prace, działania, zachowania, stosunki między rodzinami, sąsiadami i w rodzinach między rodzicami i dziećmi. Był to duch tolerancji dla różnowierców, duch solidarności w społecznościach, wzajemnej pomocy, szacunku dla tradycji, dla języka dziadów, religii przodków. Bez wielkich słów deklaracji, poszanowanie człowieka i jego spraw, zrozumienie dla jego dążeń i celów, pozwoliło się utrzymać społeczności cieszyńskiej przez wieki panowania Habsburgów, a potem przez wojny i podziały. Historycy i etnografowie badający kiedyś kulturę tej społeczności odkryją wielką rolę jak w niej grała koncepcja obowiązku. I życie Józefa Pilcha było prowadzone pod dyktando poczucia obowiązku. Obowiązku wobec dziejów, wobec pamięci społecznej, obowiązku odkrywania i pokazywania swoim czym są, skąd pochodzą i dokąd zmierzają. Poczucie obowiązku było jedną z podstawowych sił tej ludności śląskiej a jej ucieleśnieniem byli tacy ludzie jak Jura Gajdzica, Jan Wantuła i Józef Pilch.

Druga wielka dziedzina działalności Józefa Pilcha to jego pisarstwo, jego praca historyka szperającego w starych archiwach, gazetach, listach i autobiografiach. Wydobywał z nich opisy położenia ludności wiejskiej, losów robotników w dawnych fabrykach Ustronia i okolicy, działalność organizacji młodzieżowych, dzieje Ustronia jako letniska i uzdrowiska, i innych zakresach spraw życiowych. Pisał o losach rodziny Lipowczanów z której pochodził wójt Ustronia Lipowczan i jego syn Paweł nauczyciel, zbierał stare fotografie obrazujące życie mieszkańców Ustronia, dzieje polskiego życia kulturalnego w Ustroniu i wiele innych zagadnień. Jest historykiem i był kronikarzem Ustronia. Bez wielkich tytułów, bez rozgłosu w mediach, pisał i tworzył pamięć zbiorową społeczności swojej ziemi. Uczni studiujący dzieje Śląska znajdują w jego pracach materiały empiryczne, interpretacje pozwalające zrozumieć bieg zjawisk i procesów, zrozumieć ludzi z dawnych dni. Trwałym dorobkiem pracy Józefa pozostanie „Pamiętnik Ustroński”, którego zeszyty zawierają duży zasób informacji o dziejach Ustronia.

Przemijają ludzie, pamięć ich poczynań i działań, przemijają rzeczy, organizacje, prawa a w ciągu XX wieku przez Ustroń przeszło i przeminęło kilka państw i kilka ustrojów politycznych. Pozostało po nich tyle, ile zapisali kronikarze i historycy. Bo słowa pisane trwają ponad przemijaniem ludzi i rzeczy. Słowa Józefa Pilcha i wartości w nich zawarte pozostaną jako część tej ziemi z której wyrosły.

13.X.1995 r.

Jan Szczepański